

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 284. — STEV. 284.

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 5, 1922. — TOREK. 5. DECEMBRA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

IZGNANI PRINC JE NA POTI V ITALIJO

Brat prejšnjega grškega kralja, princ Andrej, je na poti v Italijo na krovu neke angleške bojne ladije. — Za poveljniško službo ni bil zmožen, toda poveljeval je, ker je bil kraljev brat.

London, Anglija, 4. decembra. — Grški princ Andrej, s svojo ženo, princesinjo Alice, je napoti proti otoku Krfu, odkoder se bo odpeljal v Brindisi v Italijo, na krovu lahke angleške križarke "Calypso". Tako se glasi v neki Reuterski brzojavki z Malte.

V paročili se glasi, da so izvedle mornariške oblasti na Malti, da se nahaja grški princ na krovu angleške križarke, ki bo kmalu pristala v Brindisi ter izkrcala svoje "visoke" goste.

Brat prejšnjega grškega kralja Kanstantina ter sorodnik angleškega ter španskega monarha, je bil obsojen od revolucionarnega tribunala na izgnanstvo za celo življenje ter izgubo svojega čina. Ni pa bil izpostavljen dejanski degradaciji, kot se je glasilo v prvih sporočilih glede te zadeve.

Vojni tribunal je spoznal princa krivim, da se ni pokoril poveljem generalnega štaba, a kot o-lajševalno okoliščino se je navedlo, da je bil princ neizkušen v teh zadevah in da je vsled tega odvedel svoje čete v napačno smer. Raditega tudi ni bilo mogoče uveljaviti proti njemu kazni, katero določa postava.

Tekom cele obravnave se je princ Andrej kaj dobro obnašal. Njegov zagovornik je povdarjal predvsem dejstvo, da je bil princ popolnoma nesposoben opravljati službo armadnega poveljnika, katero je dobil le raditega, ker je bil kraljev brat.

DIVJANJE BANDITOV V TRACIJI

Dedegač, Tracija, 4. dec. — Amerikanci, ki so dosepli iz Gu-mudžina in Ksanti, poročajo o nadaljnjih izgrelih in nemirih, katere so povzročili turški in bolgarski komitaji. Neredi se omejujejo na izolirane vasi, ki leže vstran od glavnih cest in oblastim je vsled tega težko pečati se z vsakim posameznim slučajem.

V zapadni Traciji so ustavili ter oropali številne ameriške trgovce s tobakom. Zadnji žrtvi sta bila dva ameriška agenta, ki sta kupovala tobak.

Grške vojaške oblasti v Ksanti so dale usmrtiti osem Turkov na javnem trgu, ker se jih je spoznalo krivim sovdeležbe pri nekem revolucionarnem komplotu.

SPLOŠNA STAVKA PARIŠKIH PEKOV

Armadni peki dobavljajo kruh, ko so privatni peki zastavkali v protest proti naporom vlade, da zmanjša življenske stroške.

Pariz, Francija, 2. decembra. — Pariz se bo moral jutri zadovoljiti s pogačo mesto kruha, razven če bo hotel zavživati hlebee po pol funta, katere pečejo v armadnih pečeh v naporu, da zlo-mijo stavko 800 prekov-mojstrov, ki se je pričela danes opoldne. Vse pekarije so zaprle svoja vrata, ko ni hotela prefektura do-voliti povišanja dveh centov mesto enega za hlebec kruha, ki tehta dva funta ali eno kilo. Vsled tega je bila tudi uveljavljena po-stavna akcija proti zvezi pekov-skih mojstrov vsled pritožbe mi-nistrov za poljedelstvo in notra-nje zadeve in sicer radi nepostav-ne koalicije.

Že zgodaj danes zjutraj so se zbrale velike množice ljudi pred pekarijami in še pred poldnevom so bile vse zaloge kruha izčrpane. Policisti so bili postavljeni pred pekarije, da preprečijo izgrede in plenjenje, a ljudje so se obnašali povsem mirno. To je bil prvi poskus oblasti, da zniža stroške vsakdanjih življenskih potrebščin.

Delavske unije podpirajo prefekturo, kajti povišanje cen bi steklo edino v žepe mojstrov, ne pa delavcev, s čemur bi še na-dalje poskočila vrednost pekarij, ki znaša že sedaj celih tristo od-stotkov več kot v času pred voj-no. Ko je postalo jasno, da je stavka neizogibna, so se obrnile občinske oblasti na armadne pe-ke ter mobilizirale slehrega vo-jaka, ki zna peči kruh. Te vojake so porazdelile na različne peka-rije.

SREČEN ČLOVEK.

Ta dni se je vrnil v Ameriko Henry Gurgenson, ki je bil pred deseti leti še dijak na heidelberški univerzi v Nemčiji. Leta 1913 je v dvoboju usmrtil nekega nemškega dijaka, vsled česar ga je sodišče obsodilo na desetletno ječo. Časopisje pravi, da je šel pred par tedni, ko je došel iz ječe, izvedel, da se je vršila svetovna vojna, v kateri je bila Nemčija premagana. To sicer ni posebno verjetno. Če je pa resnično, se lahko smatra Henry Gurgenson za srečnega človeka.

GIBANJE V CENTRALNO AMERIŠKIH DRŽAVAH

Delegatje petih centralno-ameriških republik so se sestali v Washingtonu pod predsedstvom državnega tajnika Hughesa.

Washington, D. C., 4. dec. — Zastopniki Guatemale, Hondurasa, Salvadorja, Nicarague in Costarice so se zbrali tukaj pod predsedstvom državnega tajnika Hughesa, da razpravljajo o sredstvih, s pomočjo katerih bi bilo mogoče pospešiti mir v centralni Ameriki ter skleniti pogodbo za trajno ureditev medsebojnih odnosov med temi republikami.

Konferenca, ki se je sestala, bo razpravljala o naslednjih vprašanjih:

1. — Sklene nap se pogodbo ali pogodbe, s katerimi bodo uveljavljene določbe pogodb, podpisanih v Washingtonu dne 20. decembra 1907. Te pogodbe so v veliki meri pripomogle k vzdržanju prijateljskih odnosov med centralno-ameriškim republikami.
2. — Centralno-ameriške republike naj izvedejo vse določbe, tikajoče se omejitve oboroževanja kot sklenjeno na konferenci v Washingtonu, s čemur naj bi centralno-ameriške države nudile celemu svetu vzgled v tem oziru.
3. — Izdela naj se načrt za uravnavo vseh spornih vprašanj, tikajočih se meja med posameznimi republikami, katerih ni mogoče rešiti diplomatičnim potom.

Pogodba iz leta 1907 je bila podpisana na konferenci, ki se je vršila v Washingtonu na povabilo državnega tajnika Roota. Na temelju te pogodbe so se centralno-ameriške republike zaobljubile, da bodo predložile v razsojo svoje spore in da bodo pomagale druga drugi pri vzdržanju notranjega mira ter preprečenju revolucij.

NAPAD NA AVSTRALSKEGA MINISTR. PREDSEDNIKA.

London, Anglija, 3. decembra. Sem je dopselo poročilo, da so na nekem zborovanju volili s palicami pretepli avstralskega ministrskega predsednika Hughesa.

PODROBNOSTI GLEDE STRAŠNEGA UMORA

Morilec Becker izjavlja, da je njegov prijatelj Norkin umoril najmanj štiri ali pet žensk.

New York, 4. decembra. — Okr. pravdnik Glennon iz Bronxa bo najbrž predlagal danes pred veliko poroto dvignjenje obtožbe radi umora po prvem redu proti Ruben Norkinu. Norkin je dodal svoji prvotni zapriseženi izjavi, tikajoči se umora Mrs. Becker, še nadaljnje podrobnosti. Okrajni pomožni pravdnik Cohn je izjavil, da je podal Norkin svoje izjave brez vsakih obljub in brez vsakega pritiska in da se bo vršil proces proti njemu prav tako kot proti Beckerju samemu.

V uradu okrajnega pravdnika Glennona si niso še na jasnem, če je zadal Becker ali Norkin udarec, vsled katerega se je onesvestila nesrečna ženska, predno je je Becker še živo zakopal v jamo. Državno pravništvo bo tokom procesa ustrajalo pri trditvi, da sta oba dejanski zakrivila zločin in da je treba vsled tega postaviti oba pod obtožbo umora po prvem redu.

Pomožni pravdnik Cohn je izjavil: — Becker ni dosedaj podal še nobene izjave in ker je bil sedaj obtožen ter pričakuje procesa, ne pričakujemo od njega nikake izjave. Mi sploh ne potrebujemo njegovega priznanja, ker nam zadostujejo dokazi, ki so se že dosedaj zbrali, da dosežemo njegovo obsodbo. Tekom zadnjega pogovora, katerega sem imel z njim, je obdolžil Norkina.

Sodnijski zdravnik, Dr. Charles Norris, bo uvedel natančno preiskavo trupla umorjene žene ter bo predvsem ugotovil vsebinjo želodeca, da ugotovi, če ne vsebuje strup. Malo je sicer verjetno, da bi ji dal Becker strupa, da jo umori na ta način, vendar pa je mogoče, da se je poslužil kakih uspavalnih sredstev, da jo omoti predno jo je dejanski ubil.

Razventega bo preiskal zdravnik tudi pljuča in sapnik, da ugotovi, če je bila zakopana, ko je

COPELAND JE ZA NOVO PRISELNIŠKO POSTAVO

Zdravstveni komisar iz New Yorka, ravnokar izvoljen zveznim senatorjem, se zavzema za nove priseljeniške postavbe.

New York, 2. decembra. — Dr. Royal Copeland, zdravstveni komisar mesta New Yorka in no-voizvoljeni senator Združenih držav, je definiral svojo priseljeniško politiko v nagovoru, katerega je imel večeraj na banketu, katerega je priredil njemu na čast newyorški Press Club.

Rekel je, da nikakor ne simpatizira s sedanjim sistemom priseljevanja in da bi predlagal dve reformi. Priseljence naj bi preskani zdravstveni uradniki Zdr. držav še predno bi zapustili svoje domače dežele in porazdelilo naj bi se jih enakomerno po celi deželi, kakorhitro bi dospeli semkaj.

— Naši uradniki naj vrše svoje delo v inozemstvu, — je rekel. — Skrbno preiskavo, telesno, duševno in moralno obnem z ugotovljenjem stroke, v kateri je dotični zaposlen, naj bi se izvedlo, še predno se izseljenec vkrea.

— Mi se ne bomo nikdar več vrnili k prostemu in neomejenemu priseljevanju, — je rekel dr. Copeland. — Zahteval bom strogo omejitev priseljevanja, a določbe naše tozadevne postavbe morajo biti zdrave. Temeljiti morajo na popolnem razumevanju potreb naše dežele ter morajo biti toliko gibne, da bodo preprečile kruta in nekrščanska dejanja, katere se tako pogosto izvršuje v naših pristanih.

Na istem banketu je govoril tudi governor Edwards iz New Jersey, ki je bil istotako izvoljen senatorjem Združenih držav. Z ozirom na svoje stališče glede prohibicije je rekel:

— Pravijo, da sem prijatelj butlegarjev, salonov in številne druge stvari, a vse to nisem. Jaz sam se ne dotaknem pijače, a zaničujem iz polnega srca vse one, ki so politično suhi, a privatno mokri. Jaz bom vzprijel nekaj glede tega vprašanja, kakorhitro pridem v Washington ter izjavljam, da mi ne bo trebalo štirih let, da storim to.

— Prišel bom v Washington s par možmi, ki imajo še vedno v sebi rdečo kri in ki mi bodo stali na strani.

KDO HOČE HAREMSKO LEPO TICO ZA ŽENO?

Carigrad, Turčija, 3. dec. — Tukajšnji kemalistični governer Rafet paša skuša dobiti može za petnajst lepotic, ki so bile prej v sultanovem haremu. Stare so od sedemnajst do petintrideset let. Vse so brez premoženja.

bila še živa. Norkin je izjavil, da je težko dihal in stokala, ko jo je povlekel njen mož z dvorišča proti jami, v katero jo je zakopal. Dr. Norris ni našel dosedaj še nikakih dokazov, da je prišla smrt vsled zadušenja, a ugotovljenje v tem oziru je zelo težko, kajti truplo je ležalo skoro osem mesecev v jami.

Nikola Carbo, ki stanuje na Southern Boulevard, je sporočil večeraj pomožnemu okrajnemu pravdniku Cohnu, da je videl na dan umora, med drugo in tretjo uro popoldne, Beckerja in Norkina skupaj v lunemem vagonu na 149. cesti in Southern Boulevardu. Izjavo te priče smatra okrajno pravdnštvo za precej važno, ker je vsled tega jasno, da sta bila domenjena in da je bilo izvršeno dejanje potom sporazuma med obema.

BOLJŠEVIKI SE ZAVZEMAJO ZA TURKE

Rusija izjavlja, da je treba dati Turkom popolno pravico, da obvladujejo Dardanele. — Šeststo tisoč Grkov je pripravljenih na beg. — Čičerin in Rakovski sta sodelovala s sovjetsko delegacijo. — Angorska vlada ni podila Grkov iz dežele.

Lausanne, Švica, 4. decembra. — Ruski sovjetski minister za zunanje zadeve, Čičerin je na današnjem sestanku lausanske konference, kojega predmet je bil razpravljati o vprašanju ožin, izjavil, naj se zapre Dardanele za vse bojne ladije, z izjemo onih Turčije in da naj se dovoli slednji pravico, da ojači te ožine.

Ismid paša, načelnik turške delegacije, je zahteval popolno turško kontrolo ožin, brez vsake demilitarizacije. Delegati Grške, Rumunske in Bulgarske so pojasnili stališče svojih vlad v tem oziru.

Uvodna obrazloga celega vprašanja, ki se je pričela danes za zaprtimi vratmi, ni bila zaključena, ko se je konference odgodila, ne da bi imenovala čas in datum zopetnega sestanka. Zapisnik seje ni bil objavljen.

Vsi delegatje so bili navidez izvrstnega razpoloženja. Čičerin in Vorovski, člana ruske delegacije, sta vstopila v dvorano skupaj. Rakovski, predsednik Ukrajine, jima je sledil ter se spustil v živahen pogovor z ostalimi člani konference.

Prejšnji grški ministrski predsednik Venizelos, katerega so spremljali štirje stražniki, je bil središče splošne pozornosti, kajti prinesel je na konferenco tragični odmev dogodkov na Grškem. Detektivi so bili neprestano krog njega, kajti splošno se je domnevalo, da obstaja zarota, koje namen je umoriti ga.

Ameriška delegacija je bila polnoštevilna, kajti vključevala je poslanika Childa in Grewa ter podadmirala Bristola, ki je prišel v spremstvu dveh tajnikov. Angleška delegacija je bila celo bolj številna kot ponavadi, kajti spremljala jo je cela brigada izvedencev.

Zadnji je prišel bolgarski ministrski predsednik Stambulovski. Vsi ti delegatje so prišli na sejo s prepričanjem, da se bliža kritični trenutek v vseh razpravah.

Ruski minister za zunanje zadeve Čičerin ter predsednik ukrajinske republike Rakovski sta bila v najbolj tesnem stiku s turško delegacijo v teku zadnjih dveh dni in vsa znamenja kažejo, da so ostali delegati skrajno nervozni, ker ne vedo, kako bo izpadla današnja konference.

Vse evropske države z Ameriko vred hočejo, da bo pot skozi Dardanele prosta za ladje celega sveta. Severska pogodba, za katero bo treba najti na sedanji konferenci nadomestilo, izjavlja, da morajo biti ožine proste za vse trgovske in bojne ladje vseh narodov v miru ali vojni, da pa je blokada dovoljena na temelju ukrepa Lige narodov. Pogodba določa nadalje mednarodno kontrolno komisijo.

Precej ostra debata se je razvila glede vprašanja, če so do-li Grki v Mali Aziji v resnici ukaz, naj odidejo iz svoje domače dežele in če je v resnici potrebno, da zapuste turška tla. Ismid paša trdi, da ni angorska vlada nikdar dala povelja, naj se Grki izselijo iz dežele.

Venizelos v družbi ostalih grških delegatov pa trdi, da so Grki prisiljeni zapustiti Malo Azijo, brez ozira na ukrepe in ukaze, katere je izdala turška nacionalistična vlada, ker jim je nemogoče živeti tam še naprej.

Ker ni mogoče najti nobenega mesta, kjer bi našli izgnani Grki zavetišče, če bi se izselili iz svojih dosedanjih domov, je skušal danes ameriški podadmiral Bristol prepričati ostale člane delegacije, da je povsem neumestno in nepotrebno tako izseljevanje v masah.

Trideset tisoč grških beguncev je zbranih sedaj v Samsunu in drugih pristaniščih ob Črnem morju. Vsi ti si žele ladij, ki bi jih odvedle na Grško. Grški uradniki si prizadevajo na vse mogoče načine, da bi spravili s poti te ljudi a ladij ni nikjer in čakati bodo morali na priliko, da se vrnejo v deželo, ki jim je povsem vse zahteve vlade.

KAJZER SE POKORI NOVI ŽENI

Doorn, Holandska, 4. dec. — V gradu prejšnjega kajzerja Viljema obitujajo vsi novo metlo, ki je pričela pometati, ne izvzemši kajzerja, ki je preje izjavljal, da se je pobratil z Bogom samim in da se tikata. Princesinja Hermina, nova nemška "kajzerica" je uvela povsem nov red. Prejšnji kajzer je na njeno povelje opustil svoje samostarsko življenje ter se pričel gibati tudi izven svojega gradu. Ljudje v vasi so bili skrajno preseženi, ko so videli prejšnjega kajzerja hoditi naokrog v družbi psa.

Neki kinematografski slikar, ki je čakal celih štirinajst dni v podstrežni neke hiše v upanju, da bo "udaril" prejšnjega kajzerja, je odšel en dan prej, predno se je njegovo veličanstvo prikrat pojavilo v vasi.

IZJALOVljena STAVKA.

Pariz, Francija, 4. decembra. — Stavka pekovskih mojstrov se je klavрно izjalovila. Mojstri so se brezpogovorno udali ter sprejeli vse zahteve vlade.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Vselej se bomo z vami oboje:

Jugoslavija:

Rasplošila na sadnje pošte in isplachu "Kr. poštni čekovalni urad in "Jadranske banke" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro isplachu najugodnejše.

300 kron	\$ 1.30	1,000 kron	\$ 4.00
400 kron	\$ 1.75	5,000 kron	\$19.50
500 kron	\$ 2.15	10,000 kron	\$38.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Rasplošila na sadnje pošte in isplachu "Jadranske banke" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 3.00	500 lir	\$26.50
100 lir	\$ 5.70	1000 lir	\$52.00
300 lir	\$16.20		

Za polizjave, ki presegajo znesek dvajsetstisoč kron ali pa dvajset lir dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in ne pričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslati denar v roko. Glede isplach v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

63 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikov.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne pričujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876**CLEMENCEAU IN EVROPA**

Vseje blamaže kot jo je doživel dosedaj v Ameriki prejšnji francoski ministrski predsednik Clemenceau, ki je prišel semkaj, da pregovori Amerikance, naj se zavzamejo za imperijalistično in revanšno politiko Francije, ni doživel še noben diplomat ali državnik, kar jih je prišlo apelirati na dobro srce — in obenem tudi kratkovidnost — Amerike.

Kremplji tigra so se izbrusili. Postali so topi. Od nekdanj, izza dni prusko-francoske vojne, ko je bil mlad revolucionar, mu tiči v kosteh strah pred Nemci, ki so leta 1870 razdružili guili imperij Napoleona III. ter združili svoje razpoke v mogočno državo, ki pa je sedaj propadla vsled megalomanije ter naplunjenosti doornskega Viljama.

Kot bik, ki vzroji, kakorhitro zagleda rdečo cunj, vzdviha tudi Clemenceau, kakorhitro omeni kdo Nemčijo.

Blazni nacionalizem, za katerim pa se ne skriva nič drugega kot strah ter zavest impotence, kar nam najlepše kaže slučaj fašistov v Italiji, pa se je popolnoma preživel, in tako posamezniki kot narodi so pričeli zreti z bolj treznimi očmi na mednarodne zadeve.

Glas Clemenceauja v Ameriki je glas upijočega v puščavi.

Čeprav se izjavlja z gotove strani, da se ne bo nikdar sestala konferenca v Bruslju, da se razgovori o reparacijah, je vendar skoro gotovo, da se bo sestala, in takrat bodo nastopili Francozi v svoji ulogi večnega sovražnika, ki ne zna, ne more in neče odpustiti, pozabiti preteklost ter pričeti z novim življenjem, polnim boljših možnosti in izglede.

Clemenceau je eden glavnih predstavitev tega omejenega sovražstva, blaznega nacionalizma, otroka strahu in bojazni, in takoj za njim pride Poincaré, prejšnji francoski predsednik in sedanjí ministrski predsednik.

Vse, kar je drago človeštvu, vse, kar bi pospešilo prihod milenija, sporazum med narodi, vse to sovražijo ti zagriženi, ki ne spadajo v javne službe, temveč v zagorske vasi, kjer naj bi prenišljevali o svojih grehih ter škodi, katero so povzročili svetu s svojim fanatizmom.

Potujčevanje Primorja.

Gorica, začetkom novembra.

Raznovalne metode naših narodnih nasprotnikov so znane. Od pametne se je moral z njimi boriti naš narod na severu in jugu. Tam so pritiskali Nemci, tu Italijani v prekmurskih krajih pa so našim vršili ta rabeljski poset Madžari. Ni čudo, da smo Slovenci v takih okoliščinah in pod takim pritiskom živeli, ostali sploh še pri življenju. S koncem svetovne vojne so se te razmere, hvala previdnosti, precej izboljšale.

Oprostili smo se germanskega jarma na severu in madžarskega pritiska v prekmurskih krajih. Tam je slovenski narod postal svoboden, zdel se je srečno s Srbom, hrvati v eno državno zajednico, ki ga je v pogledu narodnostne borbe z omenjenima dvema elementoma dobrega razbremenila. Ne tako doli naj ngu. Tu so se razmere še poslabšale — italijanska okupacija julijske krajine je asimilacijske napore naših sovragov le pomnožila, in slovensko-hrvatsko ljudstvo v Trstu in okolici, v goriški deželi ter Istri se ima danes boriti ne le za svoj obstanek in gospodarskem pogledu, marveč veliko bolj za hrano svoje starodavne narodnostne individualnosti.

Za raznaroditev julijskih Jugoslovenov delajo Italijani po sistematičnem načrtu. Peklenska akcija začena je v ljudski šoli, kjer je uveden pouk italijanskega jezika. Prve ure so ta posel opravljali naši učitelji, ki so se navadili kmalu italijanščine na posebnih

vsakdo predstavlja sam. — Laški "specialist" ali "specialistinja" položijo razredu mizo in izgovori italijansko oznako zanjo. Razred zatuli "la tavola", ponovi besedo pet-do desetkrat dvigne na račun besede kriki in vpitje, za katerega se navzoči italijanski posili učitelj prav nič ne zmeni. Kaj njemu mar disciplina! On vendar ni nastavljen, da pospešuje in uvršča disciplino in red, temveč da oboje ruši. In tako dalje. Opaža se posebno v krajih, kjer je uveden največ italijanskih učnih ur, da je postala šolska deca razbrzdana in neposlušna. Respekt pred šolo je tem otrokom malone izruvan iz srca.

V par letih si bodo torej Italijani v Julijski Benečiji vzgojili tak naraščaj, kakor ga natančno potrebujejo, da bo lahko dostopen njihovim raznarodovalnim podjetjem. Otrokom bo pri nadaljevanju take vzgoje kot je ilustrirana zgoraj ljubezen do knjige zamrla. Tudi slovenska pesem jim bo omrzel — nadomestila jo bo lakša poulična popevka ali pa "canzonetta nazionale da Napoli."

Edina rešilna pot v pričo teh razmer ostaja še ljudska knjižnica, pevsko društvo ali dramski krožek, ki bi moral imeti sedež v vsakem kraju. Tudi zadruge gospodarskega značaja bodo ugodno uplavale na ohranitev naše narodnosti. Poglobiti je torej povsod treba prosvetno delo ter se sovražnemu navalu ustavljati tudi na ekonomskem polju.

Ako se to opusti, bodo naši izglebi za prihodnost prav črni. — Vojna je, kakor povsod, demoralizirala tudi naš narod v Julijski Krajini, otopena ga je moralno in narodna zavest je morda tisti faktor, ki je pod vplivom sovražne psihoze najbolj trpel. To je videti že iz tega, da se je ljudstvo izprva po okupaciji silno vdinjalo komunizmu, ki mu je obetal vsega ter mu v plačilo za pristajanje omrzelo čustvovanje za Jugoslavijo, s katero se je naš podjarmljeni narod čutil prav eno.

Iz Slovenije.**Kdo stopa v nemško politično društvo.**

Med raznimi drugimi zanimivimi kapacitetami je stopil v nemško politično društvo nemških bogatašev in renegatov tudi profesor na državni trgovski šoli Marko Kovatsch. Lahko si mislimo, kako more tak zagriženece blagodejno vplivati na našo trgovsko mladino v obsejmem mestu.

Razpust nemških društev.

Celjski policijski urad je razpustil približno 50 nemških društev, ki so imela svoj sedež v Celju in so bila po večini ustanovljena v nemško politične in kulturne svrhe. Po preobratu je delovanje teh društev sicer prenehalo, a bil je že skrajni čas, da velika metla pometa puščavino, ki je bila razpredena po društvenem katastru.

Preselitev drž. policije v Celju.

Da pridobi mestna občina v stanovanjske svrhe zopet nekaj prostorov, je preuredila bivšo jetnišnico okr. sedišča v magistratni hiši v pisarne, kamor se je preselila državna policija. V sedanjem poslopiju v Vivarski ul. so postala vsled tega 3 stanovanja prazna.

Spomenik vrlému možu.

Slovensko učitelstvo je na celjskem okoliškem pokopališču postavilo enemu svojih prvobojnikov, nadučitelju Arminu Gradišniku spomenik iz pepelastosičnega apnenca. Gradišnik je umrl 2. januarja 1917. Bil je jeklen značaj, kakršnih imamo malo v naši sredini.

Sokolsko društvo v Novem mestu je odkrilo 1. novembra na vomeškem pokopališču nagrobni spomenik prerano umrli bratov Gregore — vzornemu načelniku-probuditelju Francetu in za službenemu vaditelju Jožetu novomeškega Sokola. Na pokopališču je zapel pevski zbor žalostinko, govor je imel Sokol dr. Vasič.

Imenovanje.

Za namestnika generalnega direktorja v ministrstvu pošte in telegrafa je imenovan inspektor dr. Franc Pavlič.

O premetitvi inž. Klope iz Zagorja

se poroča še sledeče: Nadzornik inž. Klop je bil zelo priljubljen ne samo med prebivalci Zagorja, temveč si je pridobil za časa svojega službovanja v Kisovcu splošno zaupanje. Vsa poset dijaštva je vedno vodil sam ter svojo nalogo tako krasno in pristrčno izvedel, da so se gostje vračali polni navdušenja in hvaležnosti. Dolina ga ne pozabi kmalu, ker ji je našel premoza za najmanj 15 let, dočim so hoteli Kisovec že pred leti zapreti.

Požar v Ljubljani.

Dne 28. oktobra je bil ob 6. zjutraj alarmiran mestni gasilski urad, da je izbruhnil požar v stanovanju šoferja Stanislava Kaplje v Komenskega ulici št. 26. Čuvaj na gradu je dal znamenje z dvema strelnima. Gasilska straža, broječa 5 mož, je mogla stopiti le deloma v akcijo, ker so domači požar že

bo lakša poulična popevka ali pa "canzonetta nazionale da Napoli."

Edina rešilna pot v pričo teh razmer ostaja še ljudska knjižnica, pevsko društvo ali dramski krožek, ki bi moral imeti sedež v vsakem kraju. Tudi zadruge gospodarskega značaja bodo ugodno uplavale na ohranitev naše narodnosti. Poglobiti je torej povsod treba prosvetno delo ter se sovražnemu navalu ustavljati tudi na ekonomskem polju.

Ako se to opusti, bodo naši izglebi za prihodnost prav črni. — Vojna je, kakor povsod, demoralizirala tudi naš narod v Julijski Krajini, otopena ga je moralno in narodna zavest je morda tisti faktor, ki je pod vplivom sovražne psihoze najbolj trpel. To je videti že iz tega, da se je ljudstvo izprva po okupaciji silno vdinjalo komunizmu, ki mu je obetal vsega ter mu v plačilo za pristajanje omrzelo čustvovanje za Jugoslavijo, s katero se je naš podjarmljeni narod čutil prav eno.

Peter Zgaga

Pred kratkim se je v New Yorku poročil mlad možki s sedemnajstletno igralko.

Par dni po poroki je pa izvedel, da ima žena že 15 let starega sina.

Kaj takega se presneto lahko pripeti v dobi žavbe in moke.

V New Yorku je v soboto umrl največji človek na svetu. Bil je visok nad osem čevljev ter je tehtal nad tristo funtov.

Bil je baje tako velik, da je moral stopiti na stol, če se je hotel popraskati po glavi.

Zavezniki se pripravajo. Kriče in skušajo drug drugega pregovoriti. Iz spora se bo unel boj, iz boja vojna. Stepli se bodo zastranega, ker ne vedo, kdo je zmagal.

Mussolini, načelnik fašistov, je napak storil, ker se je postavil na čelo laške vlade.

Dosedaj so njegovi ljudje divjali in uganjali vsakovrstne grozovitosti.

Vsak, ki se je pri vladi pritožil, je dobil odgovor: — Kaj hočemo. Vlada je poštena, pa je prešlaba, da bi nastopila proti fašistom. Vlada obseja to divjaško počenjaje, pa je brez moči.

Zanaprej bo pa vsak protest proti fašistom naperjen proti laški vladi.

Za vsak zločin, ki ga bodo napravili fašisti, bo vlada odgovarjala.

Dobro za Kraševce in Primorce, slabo za vlado.

V nekem newyorškem nemškem listu čitam na prvi strani:

Nežna roka Hermine vodi kajzerja.

Če bi bil kajzer na Grškem ali na Bolgarskem, bi se njegove roke ne oklepala nežna ženska roka, pač pa težka železna veriga.

Clemenceau je oglašil v ameriških listih, da išče kuharja, ki bi mu kuhel čebulno juho.

Saj je že čas, da prepusti kuharske posle komu drugemu. Kar je skuhal on v Ameriki, je namreč nezavžitno.

Skoraj vsak možki se zanima za ženske svilene nogavice.

Veliko je pa tudi takih, ki se zanimajo za tisto, kar je v njih.

Pred kratkim se je rodil v New Yorku otrok, ki ni imel niti rok, niti nog ter je bil že pri rojstvu skorajšnji smrti zapisan.

Zdravniki so si na vse načine prizadevali, da ga ohranijo pri življenju. Poslužili so se najmodernejših aparatov, in bolnišnica se ni plašila nobenih stroškov.

V močvirju newyorškega vele-mesta je na tisoče otrok, ki so bili zdravi rojeni, pa so zapisani smrti, ker nimajo potrebne obleke, potrebne hrane in potrebne ga zraka.

Zdravniki se ne menijo zanje, država jim ne posveča nobene skrbi.

Država, ki se bolj briga za posameznika kot pa za splošnost, ni še dospela do potrebne kulturne stopnje.

Kaj vodi ljudi k samomoru.

V kakem razmerju so med seboj različni vzroki, ki privedejo ljudi do samomorov, skuša dognati neki francoski statistik na podlagi 7000 pobliže preiskanih slučajev samomora. Na prvem mestu stoji kakor povsod kot vzrok samomora pomanjkanje. V sled beše se je usmrtilo od onih 7000 mož 905 in žensk 511. Družinske razmere so gnale v samomor 728 mož in 524 žen. Moški spol je v tej točki občutljivejši nego ženski! — Ker so prišli ob premoženje, je izvršilo samomor 322 mož in 233 žensk. V sled igre je bilo samomorilec 300 in sicer polovica moških, polovica žensk. V sled alkohola je bilo samomorov pri moških 283 in pri ženskih 208. V sled ljubzenskih težav se je usmrtilo 157 žensk in 97 moških.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana 1. 1907

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blaginik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blaginik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.
Dr. JOS. V. GRAHEK, 443 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 529 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica splevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor se postavi član te organizacije, naj se zariši tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi: s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Ameriška moka za Bosno in Hercegovino.

Sarajevska "Večerna Posta" poroča, da so v Gruž dospeli ameriške ladje z 200 vagoni moke, ki se bo porabila za prehrano raznih krajev Bosne in Hercegovine.

O strašnih poplavalih

govoré zadnja poročila iz Srbije. Prebivalstvo je v veliki nevarnosti. Na nekaterih progah je bil železniški promet ustavljen.

Padec manufakturnih cen v Zagrebu.

Zagrebski listi objavljajo oglase, v katerih naznanjajo razne jme velike znižanje manufakturnih cen. Tako so fini angleški šofri padli za polovico, (od 1600 na 800 do 870), fini češki flanel od 160 na 95, snurbarhet od 120 na 75 kron, šifon od 75 na 50 kron, kreton od 90 na 60 kron. Razmerno so padle cene tudi drugi manufakturni robi in konfekciji.

Obilen ribji lov.

Te dni so imeli v Rijeki in Doli pri Dubrovniku zelo bogat ribji lov. Samo eno ribiško podjetje je zajelo en pot 4000 rib, težke po 1 kg in še več. Drug ribi je istega dne vjel 790 rib. Ribe so izprva živahno prodajali po 30 K, nato po 20 in slednjič po 12 K komad. Mnogo rib so tudi izvozili.

Ogromen požar

je uničil v Beogradu usnjarsko delavnico Zdravković. Škoda znaša 1 milijon dinarjev.

Požar v tvornici pohištva.

V veliki tvornici pohištva Josipa Povišila v Osijeku je izbruhnil nenadoma požar, ki se je naglo razširil na celo strojarstvo, glavno žago ter dve delavnici. Škoda je ogromna in se ceni na 6 do 7 milijonov kron. Tvornica pa je bila popolnoma zavarovana.

Izkoriščanje vodne sile Bosne in Drine.

V Vinkovcih se je osnoval posebni sindikat, ki namerava izkoristiti vodno silo rek Drine in Bosne. Sindikat je že vložil proš

Knjiga za dolge zimske večere.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

za leto 1923

192 strani povesti, poučnih člankov in razprav, pesmi, slik, šale in raznoterosti.

Cena samo 40 centov.

Naročite ga še danes.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York

Denar govori!

Varčujte in pripravljajte si s tem neodvisnost za Vašo starost.

Vložite Vaše prihranke v domač zavej, kateri Vam nudi neoporekljivo sigurnost in 4% obresti od Vaših vlog.

Vljudno ste vabljeni, da nam zaupate Vaše prihranke in pomnožite število vlagateljev, kateri imajo naložen svoj denar pri nas na

"Special Interest Account"

Uverjeni znate biti, da bodo Vaši dolarji v pravih rokah in boste glede njih sigurnosti lahko mirno spali.

Glavno zastopstvo:
JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York

IZ DNEVNIKA PREMOGARJA

Spisal Powers Hapgood, član U. M. W.

(Nadaljevanje)

Dal sem Chrisu vse kare, katere sem naložil v soboto, ker je opravil vse ono mrtvo delo brez moje pomoči. On jih je vzel le raditega, ker nisem imel jaz nikakih čekov, katere bi pritisnil na kare prvega dne, in večeraj je hotel, da čekiram vse kare, dokler ne bom prišel z njim do istega števila, a jaz sem to odklonil. Skušal sem ga pregovoriti, da vzame te posebne kare, ker sva streljala z njegovim smodnikom, za katerega mora plačati po \$2.50 za sodček, a on ni hotel. Rad bi vedel, če bi vzel te kare, če bi v resnici vedel, kaj delam in da dobivam še drugo plačo.

Danes nama je privedel motorman dvanaest kar, čeprav sva morala čakati od četrta na dvanaest do opoldne in zopet od polnoči do polnoči. Tekom tega časa sva se pogovarjala glede doživljanja hobo-jev ter unionizma.

Povedal se mu vse glede "obširnejšega programa" distrikta 2 United Mine Workers of America.

Danes sva se zopet vozila proti vhodu v rov na vrhu naloženih kar s številnimi drugimi, ki so tudi odhajali ven. Niti boss, niti njegov pomočnik se nista prikazala danes v najinem prostoru.

Sreda, 31. avgusta.

Chris in jaz sva pričela danes delati na naslednjem delu najinega stebra, razstreljavati premog ter ga nakladati na kare. Motorman nama je privedel dva tripa. Prvi je obstajal iz štirih kar, drugi pa iz šestih, tako da sva dobila danes vsak po pet kar.

Moji nogi sta postajali vedno bolj izmučeni v tem nizkem premogu, kajti hoditi sem moral ne le sklonjen do pasu, temveč tudi s sklonjenima kolenoma. Tudi vtanjanje je v veliki meri pripomoglo, da sem neprestano občutil bolečine. Danes popoldne se je pripetilo nekaj, kar je te bolečine le še povečalo.

Spuščala sva navzdol najino deseto karo po hodniku nekako ob treh popoldne, ko se je ena tračnica odmaknila ter je skočila kara iz tira. Potrebovala sva več kot eno uro, da jo spraviva nazaj s pomočjo dolge šine, katere sva se poslužila kot dvigala, in kratke, katero sva stavila pod dvigalo in končno tudi pod karo, da na ta način ohraniva, kar sva že dosegla. Potem ko sva pritisnila oba z vso silo navzdol, da dvigneva karo, opirajoč eno rame na streho ter potiskajoč z nogami, sem moral jaz ostati na dvigalu ter potiskati navzgor s hrbtom ter navzdol z nogama, da obdržim karo v dvignjeni poziciji, dočim je Chris medtem postavil bloke, da obdrži karo v višini, na katero sva jo dvignila. Večkrat je bil eden ali drugi pritisnjen med dvigalom in stropom in drugi mu je moral priti na pomoč ter omajati dvigalo. Ko sva dvignila karo v toliko da je bilo dno koles nekoliko višje kot pa tračnice, sva skušala spraviti kolesa na tračnice, a to se nama je posrečilo šele po dolgem času, ko sva spravila karo na tračnice ter se napotila proti domu.

Ko sva prišla v glavni hodnik, sva sedla ter iztegnila izmučene noge, da počaka-va vlak, ki bi vozil proti vhodu v rov. Chris mi je rekel, da so ga v prvih dnevih potem ko je zapustil kompanijsko delo pri šaftu ter pričel delati na tem nizkem premogu, noge tako zelo bolele, da se je zjutraj komaj dvignil iz postelje. Potikanje kar je imelo po mojem mnenju prav toliko opravka z najinimi razbolelimi nogami kot nizki premog.

Bilo je že zelo pozno, ko sva se napotila iz najinega prostora in ko je prišel vlak, ni bilo vsled tega na njem nikakih premogarjev. Chris je vzel prvo karo za motorjem in jaz drugo, ko je prišla mimo.

Ko smo dospeli do nekako polovice poti do šafta, nama je motorman zaklical nazaj, naj se zvaliva na levo stran, da se na ta način izogneva kosi žive žice, ki je visela navzdol na desni strani. Ko sva strelala to, naju je skoro obdrgnila živa žica, ki teče ob levi strani na stropu. Ta odtrgan kos žive žice je pomenjal nadaljno zamikrnost v tem rovu, katero bi bilo treba takoj odpraviti.

Med drugimi stvarmi, katere mi je pripovedoval moj tovariš, je bila tudi ta, da je nekoč delal s svojim bratom, ki je bil nekoč šolski učitelj, a je sedaj nekje rovski forman in da je on izračunal, koliko bi moral tehtati premog v teh karah. Jaz bi zelo

rad izvedel, kako je storil to, kajti pogosto sem hotel dobiti dokaze, za koliko teže so bili osleparjeni možje v teh neučajskih majnah. Ko sem iznašel to, sem imel občutek, da bi rajše obrekal samega sebe, ker nisem mislil že preje na to. Prijatelj mojega partnerja je premeril karo, izračunal njeno prostornino v bušeljih ter po pomnožil s težo bušljev premoga. Iznašel je, da držite kare osemindvajset bušljev premoga, ter izračunal, da tehta premog osemdeset funtov na bušelj. Teža premoga v karti naloženi ravno ob roba, je znašala vsled tega 2240 funtov, in mi smo dobivali le po eno tono za svoje kare. Sklenil sem prinesiti jutri v rov merilo ter izmeriti eno karo. Zakaj nisem mislil na to povsem enostavno stvar, ko sem bil v Windberju?

Malo pred enajsto uro sva imela naloženo svojo prvo karo in malo pozneje je bilo pripravljeno dosti premoga za štiri nadaljne kare. Opoldne je prišel motorman z nadaljnimi štirimi karami.

Moj tovariš mi je pomagal naložiti prvo in nato sva potisnila tri nadaljne kare, drugo za drugo, v najin prostor. On je moral nato oditi, da se napoti v banko v Stoyestown, a jaz sem mu rekel, da bom naložil kare za njega ter jih spustil navzdol po "headingu".

V malo manj kot eni uri sem naložil tri kare ter jih spustil navzdol. Bal sem se, da bo druga karo skočila iz tira, ko jo bom spustil navzdol, kajti ko sem tekel poleg nje, da jo zavorim, sem potisnil "sprag" naravnost skozi kolesi in vsled tega ni to prav nič pomagalo. Kara je zavila z velikim naglico krog ovinka, a na srečo je ostala na tiru ter se ustavila z velikim truščem, ko se je zadela ob prvo karo, katero sem spustil navzdol. Z ostalimi karami pa nisem imel nobenega truba. Nato sem odšel iz rova ter se vrnil v boarding hišo.

Petek, 2. septembra.

Tekom preteklega večera sem dobil merilo v Johnstownu ter sem ga danes zjutraj prinesel seboj v rov. Ko je dospela prva skupina praznih kar danes zjutraj, sem izmeril eno ter napisal mere na diagram, katerega sem narisal prejšni večer.

"Ali veš, da je prokleta srečna stvar za tebe," je rekel Chris, ko mi je pomagal jemati mere, "da nikdo izven mene ne ve, kaj delaš tukaj? V uradu bi pobesneli, če bi prišli na to in linčali bi te še predno bi prišel iz mesta."

Velik užitek sva imela pri izmerjenju kare, in potem ko sva naložila prvi trip ter čakala na nadaljne kare, sem pričel meriti vse, kar sem zapazil. Chris je bil mnenja, da zahteva rudarska postava, da ne smejo biti takozvani "room-necks" širši kot dasečevljev, dokler niso prodrli naprej za razdaljo petdesetih čevljev, in pokazal je, kako se je prostor, v katerem sva delala mi dva, razširil, še predno je bil oddaljen petnajst čevljev od headinga. Izmeril sem razdaljo štirinajstih čevljev v prostor nazaj iz headinga, in ob tej točki je znašala širina prostora celih dvajset čevljev. Šel sem nato nazaj do lica prostora, dvesto ali tristo čevljev znotraj, ter zmeril širino. Znašala je 35 in pol čevljev, in prostor na desni je bil širok 38 in pol čevlja, čeprav pravi Chris da znaša po postavi skrajna širina prostora 25 čevljev.

Prepričan sem, da so se vršile naslednje kršitve rudarske postave:

1. Rovski forman ali njegov pomočnik ne obiskujeta delavnih prostorov vsaki dan. Danes je potekel že teden, odkar delam tukaj in na najinem mestu nisem videl niti formana, niti njegovega pomočnika. Le enkrat sem videl rovskega formana v notranjosti rova in sicer, ko me je odvedel navzdol po šaftu ter mu pustil tam, da si sam poišče pot do svojega delavnega prostora. V vsakem drugem rovu, v katerem sem delal dosedaj, sta me obiskala na vsak delavni dan ali forman ali po pomožni forman, in postavila pravi povsem odločno, da mora eden teh dveh obiskati vsak prostor vsak dan, ko rov obratuje. Chris me je odvedel k dvema, ki sta vrtala prostor skozi soliden blok premoga, katerega so pustili notri močee vsled pomote, in eden teh dveh mi je rekel, da ju ni obiskal v teku treh mesecev niti forman, niti njegov pomočnik. Formana sta videla vedno le zunaj rova.

(Nadaljevanje v četrtek.)

CHARLEY CHAPLIN SE BO POROČIL.

Slika nam kaže znanega ameriškega kinematografskega igralca Charleya Chaplina in igralko Polo Negri. Pravijo, da se bo v kratkem poročil z njo.

Kaj ženske zaslužijo?

Department of Labor v Washingtonu ima poseben oddelček, katerega delokrog je socialna oskrba za ženske, tkzv. Women's Bureau. Ta urad, ki zlasti preiskuje delavske razmere pri ženskah, izjavlja, da je le redkokdaj našel, da bi večina žensk v kakem okraju zaslužila toliko, kolikor bi bilo vsaj približno zadostno za primerno življenje.

V državah Georgia in South Carolina je mnogo žensk zaposlenih zlasti v tovarnah za pavilnine. Izmed pettisoč ženskih delavk v državi Georgia je polovica zaslužila manj kot \$12.20 na teden. V South Carolini je še slabše, kajti od čez 8000 žensk je polovica zaslužila manj kot \$9.50 na teden. Pomislite, čez 4000 žensk v eni sami državi je imelo manj kot \$9.50 na teden za svoj preživitev. V državi Kentucky je od 7000 žensk komaj polovica zaslužila čez \$10.75. Izmed držav v Middle West je Women's Bureau proučil državo Kansas, kjer je našel, da je od 4000 žensk polovica zaslužila manj kot \$11.00. Proti severu se je, najbolj izkazala država Rhode Island, kjer je polovica njenih osem tisoč delavk zaslužila manj kot \$16.55. Treba pa pomisliti, da so se v tej državi preiskala delavske razmere med ženskami za časa, ko so bile plače visoke in ko je vsakdo bil zaposlen; radi tega te številke niso merodajne za današnje razmere.

"Sedaj pa pomislite — pravi Women's Bureau v svojem poročilu — kaj to pomenja, ako polovica žensk zaposlenih v industrijah ene ali druge države, zasluži manj kot deset, enajst ali dvanaest dolarjev na teden. Predstavite si, koliko radi take nizke plače trpi zdravje, sposobnost, izobrazba in oskrba družine. Posledice zdravja, zadovoljnosti in načina življenja teh žensk pa sega globoko v življenjske interese javnosti in daleč tja v življenje prihodnje generacije; radi tega nevarnost nizkih plač je najresnejše narave.

"Pred mnogimi leti nihče ni smatral za posebno strašno, ako so ženske vlačile vozove v rudnikih, plačale se po vseh štirih in priprazne kakor konji. Niti ni bilo nič izvanrednega, ako so mli dečki in deklice, pet ali šest let stari, izbirali premog v rudnikih po deset ur na dan ali pa životali v prašnih predilnicah. Kaj takega se ne dogaja več, in da je to prenehalo, je pripisati dejstvu, da občinstvo kaj takega ne bi trpelo več. Javnost se je naučila ceniti grozoto take vrste industrijskega izkoriščanja. Prihodnji korak obstoji v tem, da se ob-

Vzgojevalni teden.

V Ameriki imamo navado, da določimo poseben dan ali teden v letu, kjer se skuša z intenzivno kampanjo obračati pozornost občinstva na kak poseben predmet javne važnosti. Propagandistična in vzgojevalna vrednost in uspešnost teh kampanj se ne daje oporekati. Tako smo že imeli "musie week", "safety week" itd. Od 3. pa do 9. decembra bo "Education Week", ki je posvečena pospeševanju vzgoje.

Povdarjalo se bo — kot še niklar poprej — važnost vzgoje pod vplivom ameriških idej in idealov. Sodeč iz neštevilnih pisem, ki jih je federalni vzgojevalni urad (U. S. Bureau of Education) dobival od strani šolskih oblasti, governnerjev in mnogih javnih organizacij, zdi se, da se bo Education Week proslavljalo v vsakem mestu in vasi Združenih držav; razpravljalo in pretresovalo se bo o vseh prosvetnih vprašanjih, podarjajoč toliko lokalne vzgojne potrebe, kolikor tudi široka vprašanja vzgoje kot najvažnejšo stvar v ameriškem življenju.

Mnogo governnerjev izdaja proklamacija s pozivom, da se proslavi "vzgojevalni teden". Vsi javni faktorji, zlasti šolske oblasti organizirajo intenzivno kampanjo. Časopise in prižnica bodo prispevali.

Vzgojevalni teden nudi priliko vsem faktorjem, ki se zanimajo za ljudsko prosveto, da razlagajo občinstvu, kake so njegove prosvetne potrebe.

Vzgojevalni teden nudi priliko vsem faktorjem, ki se zanimajo za ljudsko prosveto, da razlagajo občinstvu, kake so njegove prosvetne potrebe.

Odkritje nove zvezde — repatice.

Kakor poročajo iz Hamburga, so na ondodni zvezdarni v ozvezdju labuda našli novo zvezdo — repatico, katere pot se pomika v lužni smeri. Nova zvezda je dobila ime 1922 C.

činstvo naučilo ceniti nevarnost preniknih plač za dostojno življenje. Vsakdo lahko pomaga v tem poduku.

"Kdorkoli hoče natančne informacije o delavnih razmerah žensk, naj se obrne na Women's Bureau v Washington, D. C."

Raznoterosti

Ni bila prava bolha. Iz Kolina poročajo sledečo humorno dogodbico: Neki mož je dobil dovoljenje, da pokaže umetnosti svojih dresiranih bolh. Ko so bili gostje zbrani, je prišel z malo škatljico, je postavil na mizo in odprl pokrov rekoč: "Janez, skoči ven!" In Janez je ubogal. — "Janez, skoči preko škatlje!" — je zapovedal lastnik nadalje. Toda bolha je postala neubogljiva. Skočila je neki dami na roko in izginila v rokavu. Dama, ki se ji je cela reč dopadla, se je odstranila v svojo sobo in se je kmalu vrnila s prijeto "dezterterko". — Mož je zopet zapovedal: "Janez, nazaj v škatljo!" Ali bolha je trdovratno osedela na mizi in se ni ganila. Sedaj jo je mož dvignil z mize, jo natančno pogledal in končno izjavil: "Cenjena gospodična, žal mi je, da Vas moram še enkrat nadlegovati. To namreč ni moj Janez".

Sarah Bernhardt v Italiji.

Iz Milana poročajo, da namerava staroslovesca tragedinja Sarah Bernhardt priti prihodnji mesec v Italijo na daljše gostovanje, in sicer v Milano, Genovi in Turinu. V Milanu nastopi v glavni vlogi Verneullovega dela "Kraljica Arminda", katero je pisatelj spisal nalašč za Saro Bernhardt. Zadržje je gostovala v Italiji pred 13 leti.

O bivšem saksoskem kralju.

O zadnjem sakskem kralju Friedrichu Augustu krožijo po Nemčiji razni dovtipi. Kralj je bil precej omejen, pa je tudi tako govoril. Nekoč je vprašal dvorno pevko, ki je sodelovala na dvornem koncertu: — "Kakšna je tu akustika?" Pevki se je zdelo izvrstna. "Zakaj ste pa tako rjvili?" je vprašal kralj. Nekoč se je sprejel na Draždanih. Naenkrat pridrvi nasproti voz s splašenimi konji. August jih je zadržal. Voznik, ki ni poznal kralja, se mu je zahvalil in vprašal: "Tudi voznik?", nakar je kralj odgovoril: "Ne, samo izgledam tako".

Zanimiva trgovina.

Lipski trgovski list prinaša sledečo valutno zanimivost: Neki Argentinec je prišel v Nemčijo pred lipskim velesejmom in menjal takoj 9000 dolarjev po kurzu 2000. Od 18. milijonov, ki jih je dobil je potrošil 5 milijonov na razne privatne potrebe. Ostalih 13 milijonov je menjal čez nekaj dni zopet na dolarje po kurzu 1300, ker pa je dolar medtem zopet padel, je dobil 9230 dolarjev. Zapustil je Nemčijo z 9230 dolarji in vsakdanjimi potrebščinami za 5 milijonov mark.

Poljeva pošta na Španskem.

Finančna pisarna španske province Gerona je poslala dne 1. februarja 1866 pismo na finančno ministrstvo v Madridu, ki je vsebovalo poročilo o finančnem položaju province. To pismo je pripelo na svoj naslov šele pred nekaj dnevi. S tem je dosežen svetovni rekord v počasnosti poštne uprave, kajti doslej je bilo znano le poročilo o nekem angleškem pismu, ki je potrebovalo 46 let, da je prišlo na določeni kraj. Ljubitelji starih znakov so post-namno iz leta 1866 hitro prigrabili.

Sveta številka "7".

Tako bi jo lahko po pravici imenovali, kajti skoro ni številke, ki bi imela v zgodovini večjo in znamenitejšo vlogo, kakor ravno številka 7. Znana je že v najstarejših časih. Po grški mitologiji je bilo na Kreti Minotauru darovanih 7 dekline in 7 mladeničev. Slavna Nioleja je imela 7 sinov in 7 hčera. Rimljani so si zgradili mesto na 7 gričih in imeli 7 modrijanov, kakor so tudi verovali v 7 čudežev sveta. Pri židih pa je bila 7 sveta številka. Sedmi dan je Bog počival in vsakomur je gotovo znana svetopisemska pripovedka o egiptovskem kralju, ki se mu je sanjalo o 7 debelih krahah in klasih in 7 suhih. Mojzes je 7 dni stradal na gori Sinaj. Židje so jedli 7 dni

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživate

SEVERA'S COUGH BALSAM,

kateri olajša kašelj te odvni mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripe in za odpomoč pri glavoboli vsled prehlada

Cena 30 centov.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

presni kruh in 7 dni so objokovali umrle. Salamonov tempelj je imel 7 stopnic in v jeruzalemskem templju je bilo 7 svečnikov. Očenaš vsebuje 7 prošenj. Na križu je izpregovoril Kristus 7 besed. Dalje imajo židje 7 glavnih kreposti in 7 glavnih grehov. V srednjem veku je bilo 7 svobodnih umetnosti: gramatika, retorika, dialektika, aritmetika, astronomija, geometrija in muzika. Znanstveno je dokazano, da ima skala 7 tonov. Mavrica ima 7 barv. Če pade zrelo na tla in se razbije, pomeni to 7 let nesreče itd. Na novega leta dan pa imejte vedno 7 noveev v žepu, kajti potem boste imeli celo leto denar (zlasti pa vsakega prvega.)

Spomenik "Poljska — Ameriki".

Pred kratkim je bil odkrit v krakovskem predmestju Varšave spomenik "Poljska Ameriki". — Park, kjer stoji spomenik, se imenuje sedaj "Park Buvera".

Prva električna lokomotiva v Franciji.

Pred kratkim je francoski minister prometa Le Trocquer izročil prometu prvo električno lokomotivo na progi Pau—Tarbes. V kratkem bo v francoskem prometu 50 takih lokomotiv. Lokomotiva tehta 60 ton.

ŽIVITE DOLGO.

Počutite se 10 do 30 let mlajše.

Zoper zaprtje, kislo želodec, slaba jetra, za izboljšanje krvi je Bolgarski Krvni Čaj najboljšje družinsko zdravilo. Vzemite ga vsakega pred počitkom ter preženite z njim hude prehlade. Prodajajo ga vsi lekarnarji ali po pošti zavarovano 1 velik družinski zavej \$1.25, ali 3 zavoje \$3.15 ali 6 zavojev \$5.25. Naslov Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa. —Adv.

IŠČE SE PARTNERJE!

Išče se partnerje za novo avtomobilno družbo, kateri načeljuje mož mednarodnega slovesa kot iznajditelj in strojni izvedenec v avtomobilni industriji. S tem nudi priliko nekaterim izbranim možem iz New Yorka in okolice, da se odločijo njegovi velikih zastavkov. Vložiti je treba samo \$100. Prednost imajo oni, ki se spoznajo na avtomobile. Potem bodo zavzeli službo v mehaniknem, pisarniskem, izvrševalnem ali agenturnem oddelku za novo karo zračnega tipa, ki obeta doseči rekorde v avtomobilni industriji. Pišite na Box 418 Realservice, 15 East 40th St.

ALI HOČETE ŽRTVOVATI

\$2.40, da se osebno prepričate o predlogu, ki pomeni srečo za vas? Če hočete, pišite na Box 417 Realservice, 15 E. 40th St.

IŠČEMO ŠOFERJE

garantnike in delavniške predelavce, da zvečajo svoj sedanji dohodek s tem, da posvete par ur svojega prostega časa vsak teden oglaševanju novih avtomobilov. Oni, ki so uspešni, bodo položili temelj bodočim dobičkanosnim zvezam z eno največjih avtomobilnih naprav, kar jih je bilo kdaj. Pišite po podrobnosti Box 416 Realservice, 15 East 40th St.

Velika Blaznikova

Pratika

(s tremi mlatiči.)

Cena s poštnino ... 20c

25 pratik \$3.75

50 pratik 6.50

100 pratik 12.00

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt Street New York

KAPITAN BLOOD

NJEKOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

64

(Nadaljevanje.)

Odšel je ter pustil lorda Juliana zamišljenega. Sanjave oči lorda so pozorno študirale lice Miss Bishop in njegov duh se je še bolj vznemiril. Konečno pa se je Miss Bishop ozrla vanj ter pričela govoriti:

— Vaš Cahusac vam je torej povedal več kot resnico, se mi zdi.

— Zapazil sem, da ste ga preiskovali, — je rekel lord. — Rad bi vedel natančno zakaj?

Ker ni dobil nobenega odgovora, jo je še nadalje molče opazoval.

Mis Bishop je sedela, štrlela na mizo ter molčala. Ta molk je končno prekinil lord.

— Ta človek me naravnost preseneča, — je rekel s počasnim, otočnim glasom, ki ni nikdar izpremenil svoje višine. — Čudo je že samspebi, da je radi naju izpremenil svojo smer. Da pa se radi naju izpostavlja riziku, da hoče odjadrtati celo v vodovje Jamaice, — to me preseneča, kot sem rekel.

Miss Bishop je dvignila oči ter se ozrla vanj. Izgledala je zelo zamišljena. Nato pa so pričele njene ustnice trepetati, skoro zaničljivo, kot se je zdelo njemu. Njeni tenki prstki so bobnali po mizi.

— Še bolj presenetljivo pa je, da naju ne drži proti odkupni, — je rekla končno.

— To bi bilo edino, kar zaslužite, gospodična Bishop.

— In zakaj, če smem vprašati?

— Ker ste ga nahrulili na tak način?

— Jaz imenujem ponavadi stvari po njih imenih.

— Ali res? Sto vragov, jaz bi se ne postavljala s tako stvarjo.

To dokazuje ali skrajno mladost ali pa skrajno bedastočo. — Kot vidite je pripadalo njegovo lordstvo filozofski šoli lorda Sunderlanda. Po trenutku premisleka pa je dostavil: — To je znak velike nevhvalečnosti.

Lahna rdečica se je prikradla na lice deklice.

— Vaše lordstvo je očitno ježno name. Vsa obupana sem. Novo je zame, da je nevhvaležnost napaka, katero je najti le med mladimi in bedastimi.

— Jaz nisem rekel tega, madama, — je rekel. — Če bi me hoteli počastiti s svojo pozornostjo, bi me ne razumeli povsem napačno. Čeprav ne rečem jaz vedno natančno tega, kar mislim, povem vsaj natančno to, kar hočem povedati. Biti nevhvaležen je mogoče človeški. Kazati to nevhvaležnost pa je otročje.

— Mislim, da vas ne razumem, — je rekla Arabella z namršnimi obrvmi. — Kako sem bila nevhvaležna in napram komu?

— Napram komu? Napram kapitanu Bloodu. Ali naju ni rešil?

— Tako? — Bila je skrajno hladna. — Nisem vedela, da mu je bila znana najina navzočnost na krovu Milagroze.

Njegovo lordstvo je napravilo nestrpnost kretinjo.

— Najbrž pa se zavedate dejstva, da naju je rešil, — je rekel.

— Ker pa ste živeli v teh divjih prostorih sveta, ste gotovo slišali to, kar je znano celo v Angliji, da se namreč Blood strogo omejuje na vojno s Španci. Imenovati ga tatu in pirata, kot ste storila vi, ni bilo nič drugega kot pretiravati slučaj proti njemu ob času, ko bi bilo bolj primerno zmanjševati ga.

— Previdna? — Njen glas je bil zaničljiv. — Kaj imam jaz opraviti s previdnostjo?

— Ničesar, — kot vidim. Naučite pa se vsaj velikodušnosti. Rečem vam odkritosrčno, gospodična, da bi jaz ne bil tako čeden, če bi bil na Bloodovem mestu. Naj me takoj vzame vrag. Če pomislite, kaj vse je trpel iz rok svojih rojakov, se lahko čudite z mano vred, da dela razliko med Španci in Angleži. Biti prodan v suženjstvo! Fuji! Njegovo lordstvo se je streslo. — In še prokletemu kolonijalnemu plantazičniku. — Naenkrat pa je prenehal. — Prosim vas odpuščanja. Za trenutek...

— Za trenutek ste se dali zavesti od razburjenosti v obrambi tega... morskega roparja.

Zaničevanje, katero je kazala Miss Bishop, je bilo skoro preveliko, da bi moglo biti resnično. Njeno lordstvo je zopet pričelo zreti nanjo.

— Rad bi vedel, zakaj ga tako sovražite, — je rekel končno mirno.

Videl je, kako ji je naenkrat skočila kri v lice in kako je namršila obrvi. Po njegovem mnenju jo je zelo, zelo razjezil. Nikakega izbruha pa ni bilo. Obvladala se je.

— Sovražiti ga? Moj Bog! Jaz ga sploh ne jemljem v poštev.

— Pa bi vendar morali, gospodična Bishop. — Lord Julian je pričel tedaj govoriti resno in odvažno. — On je vreden vsega upoštevanja. On bi bil naravnost pridobitev za kraljevo mornarico, človek, zmogel stvari, katere je izvršil danes zjutraj. Njegova služba pod De Ruyterjem ni bila zastojna. To je bil velik mornar in pri moji veri, učenec je vreden svojega mojstra, če sploh zna kaj soditi. Ne mislim, da bi mogla kraljeva mornarica pokazati njemu enakega. Planiti namenoma med dve ladji ter z enim zamahom obrniti zmago na svojo stran! Za to je treba poguma in iznajdljivosti. Ta španski admiral ni nikdar vedel, kakšen je namen Blooda, dokler ni bilo prepozno. Velik mož, Miss Bishop. Vsega upoštevanja vreden človek.

Miss Bishop je postala tedaj sarkastična.

— Porabiti bi morali svoj upliv pri lordu Sunderlandu, da mu ponudi kralj komisijo v svoji mornarici.

Njegovo lordstvo se je pretkano nasmehnilo.

— Pri moji veri, to je že storjeno. Njegovo imenovanje imam v svojem žepu.

Nato pa je še povečal njeno presenečenje s kratkim obrisom vseh okoliščin, ki so dovele do tega. Vso presenečeno jo je zapustil ter odšel, da poišče Blooda. Ona pa še vedno ni vedela, kaj naj si misli. Če bi bila vsaj nekoliko bolj popustljiva napram Bloodu, bi bil lord Julian srečnejši.

Julian je našel kapitana Blooda na zadnjem krovu. Stopil je pred moža, ki je bil izčrpan od svojega dolgega boja s hudičem, čeprav je bil ta duševni boj španska vas za angleškega lorda. Z ljubeznjivo famijarnostjo, katere se je znal poslužiti ob takih prilikah, se je obesil lord Julian Bloodu na roko.

— Kaj je to? — je zarenčal Blood. Bil je oduren in surov do skrajnosti. Njegovo lordstvo pa se ni dalo premotiti.

— Hočem, gospod, da bi bila prijatelja, — je rekel sladko.

— Strašansko popustljivo od vas.

(Dolje prihodnjak.)

Blaznik.

Pierre Mille.

(Prevod iz francosčine.)

Nekega lepega, nekoliko hladnega a prijetnega julijanskega jutra je zvedel baron Choudieu, da je blazen. Sluga mu je baš zapeljal kletke gamaše, sam pa je pregledaval došlo korespondenco.

Njegov advokat g. Palissot se je bil usodil ga o tem obvestiti: češ da se je bilo gospej Despringe, lastni njegovi sestri, s katero se je pravdal, posrečilo dobiti od g. profesorja Pattu, sijajnega psihiatra, spričevalo, da je g. baron Choudieu naravnost blazen, blazen, da bi ga bilo treba zvezati, blazen v najtočnejšem in najbolj znanstvenem pomenu te besede: blazen, da spada najprej pod kuratelo in potem v blaznik, in sicer v najkrajšem času.

Naj ima človek še toliko premoženja in še tako uravnano življenje, kakšna novica ga vendar še preseneti. Na gospoda barona je napravila ta vsekakor velik vtis. Nemirno se je ogledoval v zrcalu, in dasi ni opazil nič izrednega na svoji osebi, je vendar rekel slugi:

— Julij, poglej me!... Me vidiš, Julij, me li vidiš?

— Vidim gospoda barona, je odvrnil služabnik.

— Ali sem kaj... kaj izpremenjen v obraz?

— Gospod baron je videti do brega zdravja! je odvrnil Julij, ki je hotel biti vsekakor uslužen.

— Tega ne vprašam! Človek je lahko videti prav zdrav in ima vendar blazen izraz, dasi ni blazen... Ali imam jaz blazen izraz?

— Oh, gospod baron! je ugovarjal Julij, preje nasprotno!

— Meniš?... Glup, torej glup? To je ista stvar, za boga!... No, dobro! Lepa je ta!

Sluga je hitel popravljati svoje besede: Gospod baron je tak, kakršnega sem jaz vedno videl gospoda barona, odkar imam čast pri njem služiti.

— In koliko je tega, da slušiš pri meni?

— 18 mesecev, gospod baron...

To traja morda že od preje, si je mislil žalostno baron Choudieu. In če je to od preje, tedaj ne more opaziti nobene razlike.

Nato je ogorčen zakričal:

— Oh, ne, nisem blazen! Nisem blazen, čuješ, Julij!... Lepa zgodba to!

— Sigurno! je odvrnil uslužen Julij.

— In pred vsem, kaj pa je prav za prav ta profesor Pattu? Kje pa sem ga videl, tega profesorja Pattu-ja? Vraga, če...

— To je neki gospod, ki je posetil nekega večera gospoda barona z drugimi osebami, predstavil ga je neki prijatelj gospoda barona.

— Toda jaz nisem niti besedice rekel temu čudaku! In on me ni niti nagovoril! In sedaj piše kar tako spričevalo, da sem blazen?... Oh, ta špinja!... Julij, moj avto! Šoferja, takoj! Ne v petih minutah, ne v eni minuti, takoj! Klobuk, rokavice, palico!...

Na enkrat je prestrašen zaklical:

— Evo, zdaj se zdim kot besen norec!... Ta človek bo pričal, da sem se zdel kot besen norec! Grozno!...

In prav po tiho, prijazno, prijazno je popravil:

— Ne, ne... Kadar drago, Julij, kadar drago... Meni se ne mudi!

Vkljub temu se je peljal h gospodu Palissotu.

— Ta je malo huda, mu je rekel, glejte, ta Pattu, ta švinja, ki me po zna tako malo kakor Mont Blanc, to se pravi, le po slovesu, izjavlja, da sem blazen, skoraj skoraj blazen.

— Čudno je odgovoril advokat, prav čudno!... A to je brez pomena...

— Vi to mislite, vi! Rad bi vas videl na mojem mestu.

— Jaz bi ne bil v zadregi, je dejal advokat. Take stvari se vedno gode v zadevah, kakršna je vaša.

— Ona je blazna, ona! je nadaljeval baron, ne da bi ga poslušal. Ona, moja sestra, moja dra-

ga sestra! Ženaka, ki si barva glavo rumeno, oči modre, roke rdeče...

— Roke?... ga je vprašal Palissot.

— Roke in noge!... Nohte, hočem reči...

— Vidite, ga je mirno prekinil advokat, ker počenja to, kar počenja vse enske njene dobe, njenega kroga, jo smatrate za blazno, ker imate za to povod, da ste hudi nanjo, čisto iskreno. Ona pa smatra vas za blaznega, ker je takisto huda na vas in ker ji je to na korist, in je mogla profesorju Pattu-ju vdahniti to misel brez posebnih težav. In to je vplivalo nanj, na tega človeka! To vidimo vsak dan... Toda, ponovno vam to pravim, ako bi bil jaz na vašem mestu...

— No, kaj?...

— Ako bi bil na vašem mestu, bi šel k drugemu slovečemu predstavljenu znanosti, in ta bi vam sigurno izjavil, da ste pameten kot le kaj in bolj preudaren kot Panurge: spričevalo proti spričevalu. To se dogaja vedno tako...

In vrh tega, ako vse dobro premislimo, zakaj bi ne šli vi k istemu!

— K istemu, kaj? je vprašal baron iznenaden.

— K istemu zdravniku... Videl vas je samo enkrat: če se malo izpremenite, vas ne bo spoznal.

Tako je torej nekaj dni pozneje baron Choudieu stopil v sobo g. profesorja Pattuja. Samo obrnil se je bil. In ni bil več elegantni baron Choudieu, ampak dobrodušen, navaden, preprost meščan: gospod Julij Bouchut. To je bilo ime njegovega služabnika: ime brez pomena.

— Osebe, ki goje proti meni zlobne namene, je mniljal gospod Julij Bouchut, hočejo na vsak način, da bi bil blazen. Zanašam se v tem oziru na vašo diagnozo.

Učeni psihijater ga je nato z robom roke udaril nad, jabolkom pri kolenu, da bi spoznal, če ni paraliziran, pogledal mu je v punčico oči, če ni alkoholik, položil mu je uho na prsi, kako mu bije srce, čegar utripanje bi mu utegnili vdahniti melanholijo ali misli, da ga vse preganja, končno ga je pa napeljal k pripovedovanju.

Gospod Bouchut je spravljal angelsko nedolžne stvari, da ne živi nihče na svetu mirneje, redneje, kot on, da nihče ni v večji meri vreden spoštovanja, zdržavljana kot gospod Bouchut. Z najpomirljivejšim spričevalom v žepu je odšel gospod Bouchut. Izplačal se mu je bil trud, da si je bil dal obriti brke.

... Pravda se je vršila.

— Gospoda, je dejal advokat, ki je zastopal baronu nasprotno stranko, to-le je pisanje, podpisano od slovitega psihijatra, ki ugotavlja, da je nasprotni stranki treba mrzlih odkladkov.

— Gospoda, je odvrnil gospod Palissot, eva tu je drugo spričevalo, ki ga je naklonila ista slovit zvezda nekemu gospodu Bouchutu in iz katere se razvidi, da je ta oseba zdrava kakor vi in jaz... Ta gospod Bouchut in baron Choudieu sta pa ena in ista oseba!

In razložil je, kako da sta istovetna. Prav zabavno je bilo.

Kmalu potem je imel gospod profesor Pattu predavanje kot po navadi. Kazal ni nikake zadrege zaradi svoje nezgode. Bil je pač korenjak.

— Gospoda, je rekel slušateljem, nikdar ne napravljaj najmanjše sitnosti izjava, bodisi ustna ali pisarna in podpisana, da je kdo blazen. Nasprotno pa se primerijo najresnejše sitnosti: izjava, da je duševno popolnoma zdrav.

Nato je prešel prav mirno k drugemu predmetu.

Poplava Save.

Vsled neprestanega deževja je Sava silno narasla in se razlila po vsej okolici v bližini Zagreba. Zidne dneve pa je tako narasla, da obstoja nevarnost, da bo poplavlila kraje v neposredni bližini mesta.

Royal Mail

Vnaprej plačane vožnje.

Urediti sedaj, da boste dobili svojo sorednico v Združeno državo pošto ROYAL MAIL.

Posebna postrežba za jugoslovanske potnike; izborna hrana in čiste kabine za vsakega.

VELIKI PROSTORI, HITRI PARNIKI VEČKRATNA ODPLUTJA

ORDUNA ORCA OHIO

Vpisnina za potovanje iz vseh evropskih dežel.

Pišite po knjižico. Vprašajte za nadaljne podrobnosti pri

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

SANDERSON & SONS, Inc., Agents

117 W. Washington St., Chicago

26 Broadway New York

ali pri kateremkoli potniškem agentu.

Jejte in shujšajte

To je stara fraza, obrnjena narobe, to da moderne metode za odpravo maščobe so omogočile ta izrek.

Če ate preveč debeli ter se ne morete telesno vedhati; če radi jeste, va kljub temu ne morete shujšati za par funtov, storite to: popijte k svojemu lekarnarju (all pa pišite na Marmola Company, 4612 Woodward Ave., Detroit, Mich.) ter mu dajte (ali pošlite) en dolar. Za to zmereno svoto vam bo lekarnar pokazal pot, da se izpolne vaša želja po lepi sliki, guhl postavil. Dal vam bo zavoj Marmola Prescription Tablets (Marmola Prescription Tablets) sestavljenih po Marmola Prescription Tabletu. Eno morate vzeti po vsaki jedi in pred potikom, da boste pričeli izgubljati maščobo stalno in lahko. Potem se skrajvite do značilne teže. Marmola Prescription Tablets (Marmola Prescription Tablets) so neškodljive ter dobre za splošno zdravje. Ni vam treba stradanja in vedbanja. Jete kar se vam ljubi, vedbanje naj ne ateli, toda vzemite malo tableto s zaupanjem. Brez dvoma bo prebilo mamo hitro izmislilo, vi boste pa ostali vsaj naraven Jaz, lepo pokrit s trdim mesom in slokni mislimi.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata FRANKA KERNEL.

Prejšnji naslov je bil na Garrison, Box 27. Doma je iz Studene gore št. 7, Kastelnovo, Podgrad, Istria. — Andrew Kernel Box 486, Davis, W. Va.

(5-6-12)

Kje je moj sin ANTON VALENČIČ? Imam zelo važno zadevo, zato ga prosim, da se oglasi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi. — Anton Valenčič, vas Javorje štev. 12, pošta Obrov, Istria, Italia.

(5-6-12)

URŠLA JE

moja žena URŠULA GOLOBIČ še v septembru lanskega leta in s seboj odpeljala 2 hčeri in meni pa pustila 2 fanta. Zdjaj se imenuje vdova Elsa Galovih. Stara je 45 let, majhne in debele postave in skrbstih zob in je doma iz Brusnice pri Novem mestu. Ena hči je velike postave in stara 15 let in mlajša pa šele 7 let. Želim izvedeti naslov radi ločitve. Kdor mi ga pošlje, dobi nagrado. — Anton Golobčič, R. F. D. 2, Box 6, Bellaire, Ohio.

ISČEM 25-35 MOŽ

za delati drva. Plača \$2.20 od klafre in sicer vsak mesec. Gozd je lep. 3 milje od Bradford, Pa. — Sam Fedele, 27 E. Main St., Bradford, Pa.

Božič se približuje.

Še je čas, da Vaši v domovini dobijo

denarno darilo

koje ste jim namenili poslati, da se Vas na Sveti dan hvalečnih src spo-minjajo.

Pošiljajte se kopičijo in tudi pošte so preobložene z delom, zato Vam priporočamo, da nam Vaše naročilo čimprej pošljete. Kajti, kdor prej pride, ta prej me-lje.

Z našimi cenami in postrežbo boste gotovo zadovoljni.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York

Glavno zastopstvo: JADRANSKE BANKE

Kretanje parnikov - Shipping News

6 decembra:

York, Bremen.

Tuscania, Dubrovnik in Trst.

9 decembra:

Homerik, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; America, Genoa.

11 decembra:

Roussillon, Havra.

12 decembra:

Berengaria, Cherbourg.

13 decembra:

Paris, Havra.

16 decembra:

Majestic, Cherbourg.

18 decembra:

Mauretania, Cherbourg.

20 decembra:

Seydlitz, Bremen.

21 decembra:

Antonia, Cherbourg in Hamburg.

23 decembra:

Ryndam, Boulogne.

28 decembra:

Colombo, Genoa.

30 decembra:

La Savola, Havra; Olympic, Cherbourg.

31 decembra:

Berengaria, Cherbourg.

11 januarja:

Argentina, Trst.

NAZNANILO.

Okrog prvega februarja bom odpotoval v rojstni kraj v Dolenjo vas pri Jelšanah. Če še kdo od tam namerava potovati domov, me bo veselilo, če mi piše. — R. Dodich, Lensk, Sask., Canada.

Stan in hrano se dobi

in prvovrstnem Boardinghouse z novo opremo. Kder išče kraj takega naj se oglasi. — Mrs. M. Poje, 561 W. 143. St., Ap. 54, New York (2-5-12)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rad bi izvedel za svojega brata LUDVIK BOŠTJANČIČA, do ma iz vasi Smrje na Notranjskem. Pred 5. meseci se je nahajal v Margentonu, Pa. Prosim rojake, ako kateri ve za njegov naslov, naj ga mi naznani. Ako pa sam čita ta oglas, naj se mi javi. — Matija Boštjančič, 201 57th St., Pittsburgh, Pa.

(5-6-12)

Ako želite Jobiti

sorodnike ali znanca

iz stare domovine,

pošite nam prej za pojasnila, ker številu priselencev je omejeno.

FRANK SAKSER STATE BANK,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA

SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—